

**Комунальний заклад вищої освіти  
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»  
Кафедра фінансово-економічних дисциплін**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Заступник директора з навчальної  
роботи

Оксана КОГОТЮК

« 26 » листопада 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ВК 8 ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

**2023-2024 навчальний рік**

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни “Основи фінансового менеджменту” для студентів галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

**РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:** кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансово - економічних дисциплін КЗВО “Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж” В. М. Бабій

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово – економічних дисциплін (Протокол №1 від 29 серпня 2023 року)

Завідувач кафедри ,  
кандидат економічних наук \_\_\_\_\_ Н. В. Євдокимова

## ВСТУП

У системі управління різноманітними аспектами діяльності будь-якого підприємства у сучасних умовах найбільш складною і відповідальною ланкою є управління фінансами. У країнах з розвинутою економікою принципи і методи цього управління ще наприкінці XIX століття сформувалися у спеціалізовану область знань – «фінансовий менеджмент». За період свого існування фінансовий менеджмент значно поширив коло проблем, що вивчаються – якщо під час його зародження він розглядав в більшості фінансові питання утворення нових фірм і компаній, а потім - управління фінансовими інвестиціями і проблеми банкрутства, то зараз він включає практично усі напрямки управління фінансовою діяльністю підприємства. Вітчизняний фінансовий менеджмент характеризується високим динамізмом свого методичного апарату, який визначається швидкими змінами умов зовнішнього і внутрішнього фінансового середовища.

За таких умов важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які б могли вміло розпоряджатися активами підприємства, управляти джерелами фінансування діяльності, раціонально використовувати виробничі ресурси, а саме реалізовувати короткострокові і довгострокові цілі розвитку підприємства, діяти в інтересах акціонерів, але при цьому залишатися у рамках правового поля і враховувати домінуючі суспільні інтереси. Все це обумовлює актуальність вивчення дисципліни “Основи фінансового менеджменту”.

Дисципліна “Основи фінансового менеджменту” є варіативною дисципліною для підготовки спеціалістів за спеціальністю 072. - “ Фінанси, банківська справа та страхування”

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                                                    | Галузь знань, спеціальність, вищої освіти                     | Характеристика навчальної дисципліни |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                                                            |                                                               | денна форма навчання                 |
| Кількість кредитів – 3                                                                     | Галузь знань 07 Управління та адміністрування                 | Вибіркова                            |
|                                                                                            | Спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” |                                      |
| Модулів – 2                                                                                | Спеціалізація                                                 | Рік підготовки                       |
| Змістових модулів – 2                                                                      |                                                               | 2-й                                  |
|                                                                                            |                                                               | Семестр                              |
| Загальна кількість годин – 90                                                              |                                                               | 4-й                                  |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 2,3 | Рівень вищої освіти: Бакалавр                                 | Лекції                               |
|                                                                                            |                                                               | 26 год.                              |
|                                                                                            |                                                               | Семінарські                          |
|                                                                                            |                                                               | 25 год.                              |
|                                                                                            |                                                               | Самостійна робота                    |
|                                                                                            |                                                               | 39 год.                              |
|                                                                                            |                                                               | Індивідуальні завдання:              |
|                                                                                            |                                                               |                                      |
|                                                                                            |                                                               | Вид контролю:                        |
|                                                                                            |                                                               | Залік                                |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**2.1.** Мета вивчення курсу – опанувати систему теоретичних знань щодо сутності та функцій фінансового менеджменту, дослідити стратегічну мету та завдання функціонування фінансового менеджменту, формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління фінансами підприємств, практичних навичок їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності.

### 2.2. Завданнями навчальної дисципліни є :

Основними завданнями вивчення дисципліни “Основи фінансового менеджменту” є навчити студентів:

- характеристика теоретичних основ управління фінансами підприємств;
- розкриття методологічних засад організації управління фінансовою діяльністю підприємств і його методичного інструментарію;
- управління процесом планування фінансів на підприємстві, власним залученим та позичковим капіталом;
- менеджменту кредитним портфелем;

- опанування технологіями, методами та прийомами фінансового менеджменту в сфері управління активами та капіталом підприємства, планування обсягів діяльності та прибутків, оптимізації грошових потоків, прогнозування ризиків, здійснення антикризового фінансового управління та санації підприємства.

## **2.3. Компетентності**

### **2.3.1. Загальні компетентності.**

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

### **2.3.2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності**

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем ( державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

## **2.4. Результати навчання**

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають умінь та навички:**

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно – наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко – математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 26 год. – лекції, 25 год. – семінарські заняття, 39 год. – самостійна робота. дисципліни “Основи фінансового менеджменту” завершується заліком.

Вивчення студентами навчальної

### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.**

#### **ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

**ТЕМА 1.** Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

*Лекція 1.* Сутність фінансового менеджменту. Мета і завдання фінансового менеджменту. Об'єкти фінансового менеджменту. Організаційно- економічні основи фінансового менеджменту.

Формування української моделі фінансового менеджменту. Етапи розвитку західного та українського фінансового менеджменту. Особливості моделі сучасного фінансового менеджменту в Україні.

*Семінарське заняття 1.* Сутність, цілі та завдання фінансового менеджменту

**Тема 2.** Методологічні основи фінансового менеджменту ( лекц. 2 год., семінар 2 год.).

*Лекція 2.* Методологічні основи фінансового менеджменту. Формування інформаційної бази фінансового менеджменту. Методи фінансового аналізу та контролю

*Семінарське заняття 2.* Методичний інструментарій фінансових розрахунків

**Тема 3.** Формування активів і фінансової структури капіталу ( лекц. 4 год., семінар 4 год.)

*Лекція 3.* Управління формуванням активів підприємства. Склад активів підприємства. Політика формування активів, її зміст та порядок розробки. Основні етапи формування активів.

*Семінарське заняття 3.* Методи визначення потреби в окремих видах активів і оптимізація їх складу.

*Лекція 4.* Управління формуванням фінансової структури капіталу. Поняття фінансової структури капіталу. Принципи і послідовність розробки фінансової

структури капіталу.

*Семінарське заняття 4.* Визначення загальної потреби в капіталі, методи оцінки вартості капіталу.

**Тема 4.** Управління активами та інвестиціями (лекц. 4 год., семінар 4 год.).

*Лекція 5.* Управління оборотними активами. Принципи розробки політики управління оборотними активами. Нормування оборотних активів. Управління дебіторською заборгованістю. Форми її рефінансування: факторинг, форфейтинг, облік векселів. Управління позаоборотними активами. Визначення швидкості оновлення позаоборотних активів

*Семінарське заняття 5.* Управління грошовими активами та фінансуванням оборотних активів.

*Семінарське заняття 6.* Формування оптимальної структури джерел фінансування позаоборотних активів.

## **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ.**

**Тема 5.** Управління формуванням власних фінансових ресурсів (лекц. 6 год., семінар 6 год.)

*Лекція 6.* Зміст, принципи розробки політики формування власних фінансових ресурсів. Внутрішні та зовнішні джерела їх формування. Визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах.

*Семінарське заняття 7.* Визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах.

*Лекція 7.* Управління формуванням прибутку підприємства. Значення прибутку у формуванні власних фінансових ресурсах. Поняття операційного леверіджу та оцінка його ефекту.

*Семінарське заняття 8.* Визначення “точки беззбитковості” та “межі безпеки”.

*Семінарське заняття 9.* Регулювання розміру чистого прибутку з допомогою податкової та дивідентної політики.

**Тема 6.** Управління залученням позичкових фінансових коштів (лекц. 2 год., семінар 2 год.).

*Лекція 8.* Форми і політика залучення позичкових фінансових коштів. Визначення мети і обсягу залучення позичкових фінансових коштів. Визначення співвідношення різних форм банківського кредиту. Грант – елемент та його розрахунок.

Отримання міжнародних позик у воєнному стані держави.

*Семінарське заняття 10.* Розробка принципів та основних форм залучення комерційного кредиту.

**Тема 7.** Управління фінансовими ризиками ( лекц. 2 год., семінар 2 год.)

*Лекція 9.* Політика управління фінансовими ризиками. Оцінка рівня та зовнішнє страхування фінансових ризиків. Основні характеристики фінансового ризику. Види фінансових ризиків. Класифікаційні аспекти фінансових ризиків підприємства, їх зміст. Фактори виникнення фінансових ризиків.

*Семінарське заняття 11.* Профілактика та внутрішнє страхування фінансових ризиків.

**Тема 8.** Антикризове фінансове управління при загрозі банкрутства ( лекц.2 год., семінар 2 год.).

*Лекція 10.* Діагностика банкрутства та внутрішні механізми фінансової стабілізації. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві. Основні фактори, які обумовлюють кризовий фінансовий розвиток підприємства.

*Семінарське заняття 12.* Внутрішні механізми фінансової стабілізації та вибір ефективних форм санації.

**Тема 9.** Аналіз фінансових звітів (семінар 1 год.)

*Семінарське заняття 13.* Склад фінансової звітності підприємства. Внутрішні та зовнішні джерела фінансової звітності. Інтернет-ресурси, на яких розміщено фінансову звітність суб'єктів господарювання. Методики аналізу фінансових звітів господарюючих суб'єктів.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

| № з/п                                                                   | Назва розділів і тем                                        | Разом годин | З них  |                     |                |          |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------|--------|---------------------|----------------|----------|
|                                                                         |                                                             |             | лекції | семінарські заняття | самост. робота | контроль |
| 1                                                                       | 2                                                           | 3           | 4      | 5                   | 6              |          |
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ</b>     |                                                             |             |        |                     |                |          |
| 1                                                                       | Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. | 6           | 2      | 2                   | 2              |          |
| 2                                                                       | Методологічні основи фінансового менеджменту                | 8           | 2      | 2                   | 4              |          |
| 3                                                                       | Формування активів і фінансової структури капіталу          | 14          | 4      | 4                   | 6              |          |
| 4                                                                       | Управління активами та інвестиціями                         | 11          | 4      | 2                   | 5              |          |
| Модульна контрольна робота                                              |                                                             | 2           |        |                     |                | 2        |
| Всього                                                                  |                                                             | 41          | 12     | 10                  | 17             | 2        |
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ</b> |                                                             |             |        |                     |                |          |
| 5                                                                       | Управління формуванням власних фінансових ресурсів          | 14          | 6      | 6                   | 4              |          |
| 6                                                                       | Управління залученням позичкових фінансових коштів          | 8           | 2      | 2                   | 4              |          |
| 7                                                                       | Управління фінансовими ризиками                             | 6           | 2      | 2                   | 4              |          |
| 8                                                                       | Антикризове фінансове управління при загрозі банкрутства    | 10          | 2      | 2                   | 6              |          |

|                            |                          |           |           |           |           |          |
|----------------------------|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|
| 9                          | Аналіз фінансових звітів | 7         | 2         | 1         | 4         |          |
| Модульна контрольна робота |                          | 2         |           |           |           | 2        |
| ВСЬОГО                     |                          | 49        | 14        | 13        | 24        | 2        |
| <b>РАЗОМ</b>               |                          | <b>90</b> | <b>26</b> | <b>23</b> | <b>39</b> | <b>2</b> |

### 5.Теми семінарських занять

| № з.п.                                                                  | Назва теми                                                                           | Кількість годин |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ</b>     |                                                                                      |                 |
| 1.                                                                      | Сутність, цілі та завдання фінансового менеджменту                                   | 2               |
| 2.                                                                      | Методичний інструментарій фінансових розрахунків                                     | 2               |
| 3.                                                                      | Методи визначення потреби в окремих видах активів і оптимізація їх складу.           | 2               |
| 4.                                                                      | Визначення загальної потреби в капіталі, методи оцінки вартості капіталу.            | 2               |
| 5.                                                                      | Управління грошовими активами та фінансуванням оборотних активів.                    | 2               |
| 6.                                                                      | Формування оптимальної структури джерел фінансування позаоборотних активів.          | 2               |
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ</b> |                                                                                      |                 |
| 7.                                                                      | Визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах.                          | 2               |
| 8.                                                                      | Визначення “точки беззбитковості ” та “межі безпеки”.                                | 2               |
| 9.                                                                      | Регулювання розміру чистого прибутку з допомогою податкової та дивідентної політики. | 2               |
| 10.                                                                     | Розробка принципів та основних форм залучення комерційного кредиту.                  | 2               |
| 11.                                                                     | Профілактика та внутрішнє страхування фінансових ризиків.                            | 2               |
| 12.                                                                     | Внутрішні механізми фінансової стабілізації та вибір ефективних форм санації.        | 2               |
| 13.                                                                     | Напрями аналізу фінансових звітів підприємства.                                      | 1               |
|                                                                         | <b>Всього</b>                                                                        | <b>25</b>       |

### 6.Теми практичних занять ( не передбачені планом)

## 7. Самостійна робота

|                                                                         | Назва теми                                                                                                                                                             | Кількість годин |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ</b>     |                                                                                                                                                                        |                 |
| 1.                                                                      | Функції та основні напрямки фінансового менеджменту на підприємстві                                                                                                    | 2               |
| 2.                                                                      | Концепції оцінки вартості грошей в часі. Інформаційна база фінансового менеджменту                                                                                     | 4               |
| 3.                                                                      | Основні етапи процесу формування активів. Оптимізація співвідношення оборотних та позаоборотних активів. Методи оцінки сукупної вартості активів діючого підприємства. | 6               |
| 4.                                                                      | Поняття виробничо-комерційного циклу. Особливості управління дебіторською заборгованістю по товарним операціям. Розробка балансу фінансування оборотних активів.       | 5               |
| <b>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ</b> |                                                                                                                                                                        |                 |
| 5.                                                                      | Визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах. Амортизаційна політика та принципи її розробки.                                                            | 4               |
| 6.                                                                      | Оцінка умов залучення банківського кредиту. Форми і політика залучення комерційного кредиту.                                                                           | 4               |
| 7.                                                                      | Поняття банкрутства, його форми. Модель Альтмана, умови її використання. Проект санації, його зміст.                                                                   | 6               |
| 8.                                                                      | Технології системного аналізу фінансової звітності. Методики формування основних показників фінансової звітності та нормативно-правової бази підприємства;             | 4               |
| 9.                                                                      | Інтернет-ресурси, на яких розміщено фінансову звітність суб'єктів господарювання                                                                                       | 4               |
| <b>Всього</b>                                                           |                                                                                                                                                                        | <b>39</b>       |

## 8. Індивідуальні завдання

не передбачені навчальним планом

## 9. Методи навчання

*І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності*

- за джерелом інформації:

| Словесні методи          |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Лекція                   | Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета                                                                                                                              | Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне                                                                       |
| Пояснення                | Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства                                                                                     | Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо                                          |
| Розповідь                | Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)                                                                                                             | Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент                                                                     |
| Бесіда                   | Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей                            | Застосовується на лекціях, практичних заняттях                                                                               |
| Евристична бесіда        | Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер                                                                                                       |                                                                                                                              |
| Інструктаж               | Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу                                                                                                | Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання, заповнення первинних документів та форм звітності тощо |
| Наочні методи            |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| Спостереження            | Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)                                                                                                         | Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики                                                     |
| Ілюстрація, демонстрація | Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді | Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо                                                                   |
| Практичні методи         |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| Вправа                   | Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах                                                                           | Застосовують на практичних заняттях                                                                                          |
| Тренувальна вправа       | Виконуються за певним зразком, інструкцією                                                                                                                                                                               |                                                                                                                              |
| Тести                    | Виконуються самостійно                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                              |

- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

**II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

## 10. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни “Основи фінансового менеджменту” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

**Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

**Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.

**Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

## 11. Розподіл балів, які отримують студенти

**Система контролю знань та умови складання екзамену.** Навчальна дисципліна “Основи фінансового менеджменту” оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовний модуль – 32 бали, другий – 58 балів.

Підсумковою формою контролю є залік. На залік виносяться вузлові питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

### КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Мінімальний допусковий бал – 35.

Система отримання балів- накопичувальна.

Оцінка за залік – 20 балів.

Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання

### Поточний контроль

| Поточне тестування та самостійна робота |    |    |    |    |    |     |                     |    |    |     |     |     |     |     | Залік |
|-----------------------------------------|----|----|----|----|----|-----|---------------------|----|----|-----|-----|-----|-----|-----|-------|
| Змістовний модуль 1                     |    |    |    |    |    |     | Змістовний модуль 2 |    |    |     |     |     |     |     |       |
| T1                                      | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | Мкр | T7                  | T8 | T9 | T10 | T11 | T12 | T13 | Мкр |       |
| 4                                       | 4  | 4  | 4  | 5  | 4  | 10  | 5                   | 5  | 5  | 5   | 5   | 5   | 5   | 10  | 20    |
| 35                                      |    |    |    |    |    |     | 45                  |    |    |     |     |     |     |     |       |
| 100                                     |    |    |    |    |    |     |                     |    |    |     |     |     |     |     |       |

Порядок переведення рейтингових показників успішності  
у європейські оцінки ECTS

| № з/п | За шкалою ВГПК (в балах) | За шкалою ECTS | За національною шкалою                         |
|-------|--------------------------|----------------|------------------------------------------------|
| 1     | 90-100                   | A              | Відмінно                                       |
| 2     | 82-89                    | B              | Добре                                          |
| 3.    | 75-81                    | C              | Добре                                          |
| 4     | 64-74                    | D              | Задовільно                                     |
| 5     | 60-63                    | E              | Задовільно                                     |
| 6     | 35-59                    | FX             | Незадовільно з можливістю повторного складання |
| 7     | 1-34                     | F              | Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом) |

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці

| Оцінка              | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>відмінно</b>     | ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.                                                                                                                  |
| <b>добре</b>        | ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.                                                                                                                          |
| <b>задовільно</b>   | ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.                                       |
| <b>незадовільно</b> | виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. |

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

## **12. Методичне забезпечення**

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

## **13. Рекомендована література**

1. Антонова О.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / О.М. Антонова, В.В. Жебка, А.В. Кривуца – К.: Видавництво «Логос», 2017. – 316с.
2. Бланк И.А. Концептуальные основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. - К : Ника-Центр, 2013. – 448с.
3. Бланк И.А. Управление денежными потоками [Текст] / И.А. Бланк: изд. 2-е, перераб. и доп. – К.: Ника-Центр, 2017. – 752 с.
4. Бланк И.А. Управление формированием капитала [Текст] / И.А. Бланк. – К: Ника-Центр, 2012. – 512с.
5. Боронос В.М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. В.М. Бороноса. – Суми: Вид-во СумДУ, 2012.– 539 с.
6. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент [Текст] / Ю. Бригхэм, М. Эрхардт: 10-е изд.; пер. с англ. под. ред. к.э.н. Е.А. Дорофеева. – СПб: Питер, 2009. – 960 с.
7. Даниленко А.С. Фінансовий менеджмент: підручник / Даниленко А.С., Варченко О.М., Ціхановська В.М. – К: «Хай–Тек Прес», 2013. – 688 с.
8. Костюк-Пукаляк О.М. Сучасна концепція визначення суті грошових потоків та їх видів / О.М. Костюк-Пукаляк // Молодий вчений. – 2017. – № 8 (48). – С. 449-456. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/8/98.pdf>
9. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент [Текст]: підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К: Центр навчальної літератури, 2016. – 520 с.

10.Лігоненко Л.О. Управління грошовими потоками [Текст]: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, Г.В. Ситник. – К: КНТЕУ, 2015. – 255 с.

11.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

12.Непочатенко О.О. Фінансовий менеджмент: Підручник. - К.: 2013. - 523 с.

13.Теоретичні і практичні проблеми розвитку фінансового ринку в Україні. Монографія. / За ред. В.К. Кублікова, Г.О. Величка. - Одеса: видавництво "Атлант", 2014.

14.Терещенко О. О. Фінансовий контролінг: навч. посіб. / О. О. Терещенко, Н. Д. Бабяк. - К. : КНЕУ, 2018. - 407с.

15.Фінансовий менеджмент : [підручник] / А.М. Поддєрьогін [та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2017. -535 с.

16.Фінансовий менеджмент [Текст]: підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів “Магнолія 2006”, 2019. – 334 с.